

Francija dobila kontrolo nad ligo. — Preki sod v Trstu.

BELGIJA, POLJSKA, ROMUNIJA IN ČEHOSLOVAKIJA SO DOBILE SEDEŽE PRI LIGINEM SVETU, S TEM JE DOBILA FRANCIJA KONTRLO NAD LIGO. — ZUNANJA MINISTRA NEMČIJE IN FRANCIJE V PRIVATNI KONFERENCI.

Zeneva, Švica. — Liga narodov je dala nestalne sedeže pri liginem svetu državam, ki so klin med Rusijo in Nemčijo, s tem je dobila kontrolo nad ligo Francija, kar pa ni po volji Angliji, ki že računa na to, kako bi zopet prišla do kontrole.

Belgija, Poljska, Romunija in Čehoslovakija so države, ki so si priborile sedeže pri liginem svetu. Za to leto, bodo o rodje v rokah Francije. Trda je šla za Čehoslovakijo, treba je bilo še enkrat glasovati, ker pri prvem glasovanju sta dobili Perzija in Čehoslovakija enako število glasov. Z ozirom na to, ker liga potrebuje mož, kakršen je Edvard Beneš, zunanji minister Čehoslovakije, je pri drugem glasovanju zmaga la slednja. Vseh držav, ki so dobile sedeže pri liginem svetu je 14; a le ena je, ki je na strani Nemčije — ta je Holandska. Iz tega je razvidno, da bo glas Nemčije pri ev tuelnih spornih vprašanjih o stal glas vpijočega v puščavi, ako ne bo v korist Francije. Zato pa je bilo tako veliko na sprotnost pristopu Nemčije k ligi med nemškimi naciona listi. Formacija reorganizirane sveta pomeni velik udarec za Nemčijo, kajti pokorili se bo mogla Franciji.

V sredo se je vršila med dr. Stresemannom, zunanjim mi nistrom Nemčije in Briandom, zunanjim ministrom Francije, privatna konferenca, na kate ri sta moža razpravljala o važ nih zadevah — o razoroževa nju, govorila sta tudi o kon troli, ki je prešla s tem ko je Nemčija postala članica lige, od zaveznikov v roke lige.

"GLAS NARODA" PRIROČNI MASTNO NOVIČO.

Sestre, ki so bile prijete radi nevednosti o carinah, so bi le takoj oproščene, kakor hitro so pojasnile svoj po ložaj.

Iz St. Albans, Vt. je te dni dospelo poročilo, da so bile na kanadsko-ameriški meji prijete štiri sestre reda sv. Franči ška, ker so imele seboj neke dragocene čipke — "spice," za katere se kot ženske zanimajo. Zgodilo se je, da so umadniki baje zahtevali \$4,000 carine, katere so sestre plačale, oz. je plačal njih samostan. Pri izp dnuševanju se je pa dokazalo, da tri sestre sploh angleškega jezika niso znale, le ena pred nica govori za silo angleško. Povedale so, da niti najmanj niso bile poučene, da je na ta predmet nastavljen carina, ker se za take mednarodne naredbe ne zanimajo. Oblasti so jih takoj izpustile.

"Glas Naroda" je pa po tej novici hlastnil in jo objavil z velikim naslovom: "Katoliške nune so vtihotapljele čipke." Kar je pa, ako proučimo polo žaj sester, zlobno zavito v to

ČEHOSLOVAKIJA PRED DIKTATORSTVOM.

Dunaj, Avstrija. — Cenzura v Čehoslovakiji ima polne ro ke dela; listi izhajajo s pobe ljenimi prvimi stranmi. Vse to pa nič ne pomaga, znano je svetu, da Čehoslovakija potre buje vlado — močno, kateri na čelu bi moral biti diktator. Socialisti se pripravljajo na revolucijo. Gen. Gaida zbira svoje pristaje. Zunanji mini ster Beneš se pripravlja na prevrat, podoben onemu na Poljskem.

ILLINOJSKI DELAVCI ZA MODIFIKACIJO.

Na konvenciji Illinojske delav ske federacije zahtevajo de legatje, da se dovoli prodaja piva in lahka vina.

Streator, Ill. — Modifikaci ja Volsteadovega zakona je najpoglavnejši predmet raz pravljanja na konvenciji De lavske federacije države Illi nois, ki se je odprla v četrtek. Delegatje premogarjev iz Gil lespie, so predložili resolucijo, v kateri zahtevajo od Federa cije, naj protestira osemnaj stemu amendentu in aktu, po katerem je dovoljeno stika ti za pijačo in isto zaplenjeva ti. Premogarji trdijo, da sta oba zakona proti-ameriška, ki kršita pravice in svobodo dr žavljanov.

Vsi delegati zbrani na kon vencionji, zahtevajo, da se do voli prodaja piva in lahkega vina.

Poročilo odbora se glasi, da delavska organizacija v drža vi Illinois ne bo podpirala no benega izmed treh kandidatov, ki so nominirani za senatorje. Na konvenciji so pa tudi na vzoči oni, ki jih podpirajo, namreč Frank L. Smith-a, George Brennan-a in Purley Christensen-a.

REŠEVALCI PRIŠLI DO TRU PEL V PREDORU.

Kansas City, Kans. — Ka kor je bilo včeraj poročano je prišlo osem oseb ob življenje pri eksploziji 300 čevljev glo boko pod reko Missouri. Reše valci so neumorno delali in prišli preje kot so sami mislili do trupel ponesrečencev. Delo re ševalcev, ki je trajalo cel dan, pa vse dobro. Za par ubogih otrok je bil slab zrak radi plina.

STRELA UDARILA V ŠOLO; 15 OTROK OMAMILA.

Carlinville, Ill. — Treščilo je v zvonik vaške šole, strela je šla skozi celo poslopje, v eni sobi je omamila 15 šolskih otrok, ki pa so kmalo nato prišli k sebi in ostali nepoškodovani.

VELIK POŽAR V HOMER; ŠKODA JE CENJENA NA \$750,000.

Homer, La. — Požar, ki je v sredo večer vpepel doma lega dva bloka v trgovskem delu mesta Homer, je napravil \$750,000 škode.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

MRS. J. W. LANGLEY.

Na sliki vidimo Mrs. John W. Langley, ženo bivšega kongresnika Langleya. Mrs. Langley je bila izvoljena kot prva članica kongresa iz Kentucky. Ponosna je na svojo zmago — zmago njenega soproga, John W. Langleyja, ki sedi v Atlan ta ječi kot kršitelj prohibicijs ke postave, za kar je dobil dve leti.

KRIŽEM SVETA.

— Kingston, Jamaica. — Z ozirom na to, da bodo krili stroške za izpeljavo načrta za nove ceste v Kingston, name ravajo naložiti 2 odstotka car ine na importirano blago iz Amerike in Anglije.

— Omaha, Neb. — Zdrav niki so preiskali 6 mesecev sta rega otroka, sina Mr. in Mrs. A Harris iz McCook, Neb., ki ima srce na desni strani. Pro našli so, da je otrok zdrav in se normalno razvija.

— Peoria, Ill. — Cev, po kateri teče olje iz oklahom skih vrelcev v Gary, Ind., je počila, olje se je vnelo in go reča tekočina je tekla proti Spoon reki, vnel se je en most in zgorel.

— Waukegan, Ill. — Dva delavca sta pri Johns-Manville kompaniji stopila v kotel kjer je bila magnezija, da bi ga očistila, duh v kotlu je pa bil še tako silen, da sta se oba zadu šila. Dva tovariša sta jima šla na pomoč, a sta se komaj sama rešila smrti, omamljena sta pa bila tako močno, da so ju prepeljali v bolnišnico, kjer se nahajata v kritičnem stanju.

— Kelso, Wash. — V Co lumbia reki leži "Sand island", katerega pa voda spodjeda.

— Chicago, Ill. — Šest in šestdeset let je čakala Miss Lil lian Powell, 10346 Avenue L., da je prišel "ta prvi." Sedaj se je poročila z George J. Barr-om, ki ima že tudi 78 let in je iz Dayton, Ohio.

— Madrid, Španija. — Ple biscit na Španskem se je dobro obnesel za Primo de Rivera. 6,000,000 je volilo za njega, to ga je zopet utrdilo v svojem diktatorskem stolčku.

— London, Anglija. — Fran cija je plačala svojo prvo ob ligacijo na vojni dolg v zne sku \$10,000,000. Italija je od štelu tudi toliko Angliji na račun vojnega dolga.

INDIJANCI V BOJU Z ME HIŠKIMI ČETAMI.

Guaymas, Sonora, Mehika. — Semkaj je prišlo poročilo, da so Yaqui Indijanci napadli mehiške čete in jih veliko šte vilo pomorili. Iz Mexico City poročajo, da so oblasti depor tirale katoliškega škofa Jesu sa Marie Echeverria iz države Coahuila, poslali so ga v Me xico City. — Katoliški duhov niki spovedujejo vernike na njih domovih. Kamorkoli so poklicani gredo radovoljno, da tolažijo ljudstvo.

NOVI PROTEST FRANCIJE — ITALIJI.

Francija po svojem zastopniku v Rimu ponovno protestira na italijanske napade. — V Trstu proglašeno obsedno stanje.

Pariz, Francija. — Franco ska vlada je ponovno poslala svojemu zastopniku v Rimu navodila za protest pri vrhov nemu tajniku fašistovske stran ke radi demonstracij, ki so jih fašisti vprizorili pred poslop jem francoskih konzolatov v Livourne in Trstu. To je že tretji protest užaljane franco ske vlade, katero fašisti po ne dolžnem obsojajo, da je odgo vorna za poskušni napad na Mussolinija.

Dunaj, Avstrija. — Semkaj je prišlo poročilo, da je v Tr stu proglašeno obsedno stanje. Prišlo je do boja med fašisti in regularno policijo.

Rim, Italija. — Posebna ko mislija italijanske vlade pri pravljaja listo političnih begun cev iz Italije, katerih večina živi v Franciji. Vsi bodo izgu bili italijansko državljansko pravico.

NAJNOVEJŠE VESTI.

Mexico City, Mehika. — Me hiški banditi, ki so napadli ameriško družbo ko se je vra čala iz letovišča v Mexico City, pri kateri priliki so ugrabili Amerikanca, vpokojenega pre možnega trgovca Jacob Ro senthal-a in zahtevali odkupni no, katere niso dobili, so svo jo žrtev usmrtili. Rosenthal je poslal iz ujetništva, svojemu staku pismo, v katerem ga je obvestil, naj pošlje takoj \$10, 000, kar zahtevajo. Svak, mi sleč, da roparji ne bodo svoje grožnje izvršili, zahtevane vse te ni poslal.

Chicago, Ill. — V bližini Jackson parka je skočil s tira tovorni vlak, stroj je padel preko nasipa, J. W. Kothlow, kurjač je bil ubit, dva druga sta zadobila težke poškodbe.

LA SAVOIE KOLIDIRAL S TOVORNIM PARNIKOM.

Havre, Francija. — Franco ski parnik La Savoie, ki je od plul iz Havre 11. sept., proti New York-u in ima na krovu domu se vračajoče ameriške tu riste, je v megli na sredi oce ana kolidiral z nekim tovornim parnikom. La Savoie je bil ze lo poškodovan, vendar so ško do popravili in nemoteno na daljevali s potovanjem.

Iz neodrešene domovine.

FAŠISTOVSKI "POPOLO DI TRIESTE" SILNO NAPADA SLOVANSKO ČASOPISJE NA PRIMORSKEM. — VIN SKA LETINA NA PRIMORSKEM. — DRUGE ZANIMI VE VESTI.

Proti slovanskemu tisku v Italiji.

Fašistovski "Popolo di Trie ste" je pričel z vso silo napadati slovansko časopisje na Primor skem. Vsako priliko porabi v ta namen. V polemiki s "Sušačkim listom" je pisal o "primorskih slovanskih listih, ki še vedno izhajajo v tako velikem števi lu," danes piše zopet o ribičih v kalni vodi. "Mali list" in ko munistično delo spravlja v en koš. "Saj vsi vedo, da slovanski socialkomunizem ni nič druge ga kakor obupani hipernacio nalizem!" V polemiki s "Sušač kim listom" pa je isti "Popolo" stlastno zgrabil po članku v istem "hipernacionalističnem delu," ki blati Jugoslavijo na naravnost nesramen način, češ, da tlačí narodne manjšine. Lep slovanski hipernacionalizem! Neki prijatelj piše "Popolu" o "podzemskem rovarstvu slo venskih agitatorjev na Krasu proti protestantom." "Toda ni zadosti. Tudi nestevino slovans ko časopisje, ki še vedno izha ja na Primorskem, stalno črni oblastva in seje nezadovoljstvo tudi radi toče." Nato navaja "Popolo": "Mali list," ki por pča o slabem stanju vodovoda v Košani, in "Delo," ki opisuje gospodarsko stisko na Krasu, ki postaja radi slabih letin in davčnega izžemanja vedno hu šja. Po "Popolovih" izvajanjih bi slovanski tisk ne smel pisati niti o vremenskih neizgadah in toči na Primorskem! "Popolov" napad ni naperjen toliko proti "Delu," kolikor proti slovan skemu tisku sploh. Slovansko časopisje mora izginiti, potem morda dobi "Popolo" kakega naročnika več, potem bo mogo če izdajati fašistovski list v slo venskem jeziku. Za tem stremi jo gospodje pri "Popolu" in tu di v Rimu.

Vinska letina na Primorskem.

Goriški in tržaški trg sta že polna primorskega grozdja. Kupčije na debelo ni, odkar je Primorska pod Italijo, ampak gre le za krajevni konzum; to re je tudi cena nizka (2—4 li re kg), ako pomislimo, da sta ne danes 1 hl dolnjevipskega vina 300 lir (kupčija na debe lo). Vina bo malo. Gornje Vi pavske in del Rihemberka je u ničila in del Rihemberka je u lo; Šempas, Ozeljan in deloma Črniče isto; tudi v Brdih je to tva uničila skoro vse. Le od Dornberga do Gorice kaže raz meroma še dobro. Terana bo tudi malo. Na Krasu je peronospora napravila veliko škodo. Splošno se obetajo slabi časi.

Narščanje zločinov v Trstu.

Uboji, ropi, pretepi in tatvi ne se v Trstu vedno bolj mno že. Kakor se pripisuje naraščanje samomorov gospodarski stiski in nezmernemu uživanju alko hola — saj je Trst na prvem mestu v Italiji glede samomo rov in uživanja alkohola — ta do lahko mirno trdimo, da ima naraščanje zločinov isti izvor.

Delavstvo in uradništvo je se daj zadel še nov udarec s povi šanjem najemnin. Beda postaja vedno večja in gotovo je mno go Tržčanov, ki se udajo alko holu iz obupa. — Nedavno so pokopali z velikimi slavnostmi orožniškega brigadirja Langi lottija, ki sta ga zaklala zvečer brata Stemberger v gostilni Uk marja v ulici Rigutti. Brata Stemberger, ki sta pod policijskim nadzorstvom radi drugih zločinov, sta prisledla k neke mu znancu, ki je imel harmoni ko v rokah, ter zahtevala od njega, naj igra. Gostilničar se je temu uprl, ker je v gostilnah prepovedano igranje na harmo niko Stembergerja sta razkače no planila pokonci, eden je za gnal mizo v gostilničarja, drugi je prerezal električne žice, sle dilo je strašno razbijanje v temi. Gostilničar je komaj ušel težko ranjen na svoj dom. Na ulici se je ustavilo več radoved nečev; brata Stemberger sta ranila tri izmed njih. V tem jo prihitel brigadir Langilotto, a eden izmed bratov Stemberger ga je sunil z dolgim nožem v trebuh. Ubogi brigadir, žrtev svojega poklica, je pozneje u mrl v bolnišnici za to rano. Zlo činca sta nato pobegla domov, si umila krvave roke in nato iz ginila. Zločinca sta izpraznila denarne predale v gostilni. G. Ukmar, lastnik gostilne, ki bi bil kmalu prišel ob življenje, je star že 68 let.

Samomor očeta.

V Novem selu pri Nišu se je ustrelil bogati kmet Janja Ja njnič, ker se mu je hči proti volji poročila.

Smrtnonevarna poškodba.

V Dol. Lendavi so rušili zid hiše Franca Bertalanč. Med delom se je ena stena podrla in pokopala pod seboj delavca Žižka. Ponesrečenec je zadobil smrtnonevarne poškodbe.

Merchants, advertising in "Amerikanski Slovenec," get best results!

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO IN

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zapeljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh cenah:

500 Din	\$ 9.43
1,000 "	\$ 18.60
2,500 "	\$ 46.25
5,000 "	\$ 92.00
10,000 "	\$ 183.00
100 lir	\$ 4.05
200 lir	\$ 7.75
500 lir	\$ 18.50
1000 lir	\$ 35.75

Pri večjih zneskih poseben popust. Poština je v teh cenah že vračana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej ceniti pošiljatev. Metoda naša so cene dneva, ko denar sprejemamo. Nakazila se izplačujejo po polit ali pa brazlovno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

Plama in pošiljke naslovite na: ZAKRAJŠEK & ČEŠARK 433 W. 42nd ST., NEW YORK, N.Y.

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.
Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

* Naročnina: \$5.00 for one year
\$2.50 for half a year
Chicago, Canada and Europe: \$6.00 for one year
\$3.00 for half a year

POZOR:—Številka poleg našega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Starostne pokojnine.

Težko je ugotoviti število mezdnih delavcev, ki so dosegli starost 65 let in trpijo pomanjkanje ali pa so odvisni od javnega dobrodelstva. Leta 1912. se je njih število v Združenih državah cenilo na milijon in četrť.

Zdravniška znanost povečuje dolgotrajnost človeškega življenja. Obenem pa brzina modernega industrijskega življenja krajša starost, ob kateri človek preneha biti zaželjiv nastavljenec. Dandanašnji delavec v primeri s svojim starim očetom sme sicer računati na daljše življenje, ali na krajšo dobo industrijske delavnosti. Povrh tega večina postarnih neoskrbljenec prihaja iz vrst nižje plačanih delavcev, katerih zaslužek je bil komaj zadosten za vzdrževanje družine, kaj se le da bi si kaj prihranili za stara leta.

Okoliščina, da kdo v starih dneh postane odvisen od javnega dobrodelstva, nikakor ni znak nevarnosti. Slabo zdravje in pomanjkanje družinskih zvez so dostikrat vzrok. Za veliko večino ljudi, ki so vsled starosti postradali, je ubožnica edino zavetje. Toda v zadnjem času se pojavlja naziranje, da je ta oblika oskrbe dragocena, neprimerna in zastarela. Kot nadomestilo za ubožnice se v mnogih unijskih državah pretrejuje uvedba neke vrste starostnih pokojnin (pensions for the aged). Pokojnina se nima smatrati kot miloščina, marveč kot častno priznanje za minulo delo. Predlaga se, da bi bile pokojnine zadosti visoke, da bi vpokojenec mogel nadalje živeti med svojimi prijatelji, mesto da je prisiljen živeti v zavodu.

Do konca l. 1925. so le tri države sprejele zakone o starostnih pokojninah (old age pension laws). Te države so Nevada, Montana in Wisconsin. Po dotičnem zakonu države Nevada mora vpokojenec biti vsaj 65 let star, moral je poprej stanovati v isti državi 10 let in biti ameriški državljan vsaj teden dni zadnjih 15 let. Pokojnina ne sme presegati svote, ki dozdajno k drugim morebitnim dohodkom vpokojenca bi znašala več kot \$1 na dan. Po zakonu države Montane osebe čez 70. leto smejo dobivati pokojnino od največ \$25 na mesec. V državi Wisconsin je starost določena na 70 let in pokojnina na k večjemu \$1 na dan. V obeh teh državah mora vpokojenec biti 15 let ameriški državljan in ravno tako dolgo nastanjenec v dotični državi.

Slični zakonski načrti se razpravljajo tudi v legislaturah drugih držav.

Sv. Oče o socialnem modernizmu.

V katoliških vrstah je še vedno najti dobrih ljudi, ki vsako socialno gibanje in delo istovetijo z boljševizmom in ga smatrajo zato kot nezdružljivo s katoliškim stališčem. V tem so zelo sorodni libertinskiem meščanstvu, ki istotako proglašava vsako socialno prizadevanje kot nepatriotično, državni nevarno početje. Kako lepo se od te strašljivosti odnosno zavestne ali nezavestne sebičnosti razlikuje krepko socialno stališče, ki ga vzemajo rimski papeži: Leon XIII., Pij X., Benedikt XV. in Pij XI. Pravi je, da osvežimo kratko vsaj besede, ki jih je o tem napisal v svoji nastopni encikliki papež Pij XI. Pravi:

"Mnogo jih je, ki sicer priznavajo katoliški nauk o avtoriteti državljanske oblasti in pokorščini, katero ji dolgujemo, o pravicah in dolžnostih kmetskih in obrtnih delavcev, o razmerju med posameznimi državami, med državo, delodajalci in delojemalci, o razmerju med državo in cerkvijo, o predpravicah svete Stolice in papeža, o oblasti škofov in o pravicah našega Odrašenika samega nasproti posamezniku in narodom. In vendar ravnaajo v svojih besedah, svojih spisih in vsem svo-

jem obnašanju ravno tako, kakor da bi bili nauki in navodila, ki so jih papeži tolikokrat zastopali in posebno Leon XIII., Pij X. in Benedikt XV. vernikom zabičevali, izgubili svojo vrednost ali pa kakor da bi bili enostavno odpravljeni. Imamo tudi npravi, državnopravni in socialni modernizem. Ta modernizem obojamo ravno tako kakor dogmatičnega." (Ubi arcano.)

Dogmatični modernizem je v svojih panteističnih stremiljenjih vpeljal katoličanstvo navidezno vseposvodo, dejansko ga je pa povsodi pregal. Socialni modernizem se pa nasprotno giblje bolj v inteligenčni smeri in bi hotel ohraniti katoličanstvo v najstrožji, toda zgolj spekulativni neomadeževanosti. Izpoveduje sicer "Katoliški nauk," preprečuje pa njegovo živo uporabo v običajih in uredbah, z eno besedo: v družabnem življenju. Navidez stoji na tleh nauka Leona XIII. o pravični plači, toda z vsakim, ki si hoče pravično plačo dejansko izvojevati, ravna kot z revolucionarjem. Z okrožnico "Rerum Novarum" se priznava državi pravica, da delavca štiti, toda tiste, ki se potegujejo za zakonodajo, ki naj zaščiti delo proti napadom in obotavljanju tistih, ki jim je to delavsko varstvo nadložno, proglašajo za oboževalce države ali državne socialiste. Tako imamo tod in tam voditelje podjetij, ki izjavljajo, da so pokorni sinovi cerkve, pri tem pa odklanjajo pogajanja z delavskimi zastopniki in jim odrekajo pravico do združevanja, ki jim jo cerkev in vse velike industrijske države izrečno priznavajo. Umevno je, da papeža vzemirja samo navidezna pokorščina, ki neprestani notranji odpor le nepopolno zakriva. Ako bi tako ravnanje med katoličani postalo splošno, bi moralo to vsa prizadevanja cerkve za odstranitev razrednega boja obrezuspešiti. Saj ravno to ravnanje vedno znova zažiga razredni boj. Vsi, ki se jih to tiče, bi si morali dobro izprašati vest...

Benedikt XV. pravi v pismu na škofa v Bergamu (z dne 10. septembra 1920): "Naj nihče ne misli, da vprašanja, ki so neposredno gospodarskega značaja, ne spadajo v dušno pastirstvo. Kajti ravno ta vprašanja spravljajo dušni blagor mnogih v nevarnost. Delavci, ki se trudijo za dušno blaginjo ljudi, morajo smatrati za eno svojih najvažnejših dolžnosti, da se posvečajo študiju dela na socialnem poprišču in z vsemi močmi pohite na pomoč tistim, ki delajo v naših socialnih organizacijah na tako zaslužen način. Z vnoemo poučujočo vernike v predpisih krščanskega življenja in ščitijo jih pred krivimi obljubami socialistov, morajo istočasno delati tudi za izboljšanje njihovih življenjskih razmer, ne da bi seveda pri tem pozabili na opomin cerkve, da moramo vsi "tako iti skozi dobrine tega sveta, da pri tem ne izgubimo večnih."

SLOVENSKE IN DRUGE VE-
STI IZ LEADVILLE.

Leadville, Colo.
Zadnjo soboto nas je zapustil glavni predsednik KSKJ., Mr. Anton Grdina, ki se je mudil med nami na odhodu. Klicale so ga nujne uradne dolžnosti, da ni mogel ostati še dalje. Izkusil je, da "gora ni nora," ker tudi njega, kakor vsakega, so naše gore precej "prijele," in tudi z našim solncem se ni norčevali. Želimo mu iz srca, da ga odhidi utrdi pri vsestranskem napornem delu.

V zadnjem času se je smrt nepričakovano oglašala v naši mali naselbini. Od novega leta sem je pobrala trinajst ljudi. Najnevarnejša je pri nas pljučnica. Ta zavrtna bolezen je pobrala: Antona Kavčarika, Franka Tomšiča, Pavla Francela, Johna Gornika, Ignaca Smoliča, Petra Bukovca, in od otrok Antona Rusa, in Johna Jamnika. Poleg teh sta umrla še dva otroka, Pavlina Fabijan in Joseph Gruden, dočim je Johna Skala zadela kap, Mary Skala pa je umrla po daljšem bolehanju. Zadnjo smo pokopali dne 8. septembra.

Tudi primeroma veliko po-

zu, ki je bil najbolj razbit in popolnoma stlačen. Pravi čudež je, da so vsi trije ostali pri življenju. Mrs. Matjašič je bila le nekaj opraskana na čelu in nogah, desetletni Mike je bil ranjen na glavi, mali Joe pa je ostal popolnoma nepoškodovan. Nekaj tednov prej je bila Mrs. Matjašič v župnišču in je obljubila dati \$100 za angele, ki smo jih za cerkev naročili. Drugo naj si vsak sam misli.

Dne 19. tega meseca bomo obhajali posvečenje oltarja Žalostne Matere božje, ki ga je cerkvi daroval naš organist, Mr. Anton Korošec. Tudi nekaj drugih podob smo naročili in se bodo blagoslovile, ako pravočasno dospejo. O slovesnosti poročamo pozneje.

Da je jesen pred durmi, o tem je pričala bela odeja, a solnce jo je zopet takoj pobralo, in indijanski poletje vlada zdaj med divnimi gorami.

VELIKI FARNI KARNEVAL PRI SV. ŠTEFANU.

Chicago, Ill.

Letošnje leto je bilo jako težko leto za našo župnijo. Nismo se poravnali stroškov za dozdajno drugega nadstropja šole, ko nam je zgorela sesterska hiša. Dobili smo res zavarovalnico. Toda župljani so sklenili, da se naj pri tej priliki cela hiša popolnoma popravi. Naj se naredi nov fundament in podzid. To vse nas je stalo nekako 12,000 dolarjev. Prišel je še evharistiški shod. Imeli smo zopet nove in velike stroške, ki so šli zopet v tisoče. Vendar župljani sv. Štefana so se v večini dobro držali in veliko prispevali. Vendar smo še precej zadaj. Zato smo pa priredili sedaj karneval, ki se bo vršil dve soboti in dve nedelji, začenši s 25. septembrom. Zanimanje za ta karneval je veliko in upamo, da bo vspeh zadovoljiv. Seveda letos ne bo tako dober vspeh, ker smo imeli že toliko stroškov. Vendar se bomo farani potrudili, da bo kolikor mogoče vspeh tako velik, kakor druga leta.

Karneval bo nekaj novega v naselbini in razni odbori se že pridno pripravljajo, da bo vse lepo urejeno in dobro aranžirano. V odboru za agitacijo so: John Gottlieb, Anton Tomazin, Fr. Garbais. Okrasitev "stanov" imajo v rokah Joe Merlak, Jos. Koščak, Fr. Zeman.

"Bingo" bodo oskrbeli John Koščak, E. Kremesec, Edward Kremesec, Billy Bogolin. Finančni odbor je: Martin Kremesec, Frank Primožič, Leo Mladič, Math Kremesec. Ples bodo vodili: Andrej Glavač, Ewald Kremesec, Martin Foy, A. Parkas. "Stante" bodo vodili enega Kolumbovi vitezi, enega društvo kršč. žena in mater, enega Holy Name mladeniči, enega možje Najsv. Imena. Marjina družba bo oskrbela Ice Cream in Candy. Glebiše bosta oskrbela Stanko Kozjak in Jos. Kobal. Kuhinjo imajo naše znane kuharice pod vodstvom Mrs. Šonta in Mrs. Kobal. Okrepčila bodo oskrbeli naši znani dobri možje, ki so vajeni tega dela.

Na vlaku je bila tudi naša sosledinja Mrs. Matjašič z dvema otrokoma. Nahajali so se v vo-

Naš dobri Frank Šonta, trgovec z električnimi potrebščinami, je daroval dva krasna Radio za karneval. Naš znani atlet in mojster telovadbe, champion Mr. A. Vencel se bo zadnji večer "metal" v korist karnevala in pravi, da bo premagal svojega nasprotnika, s katerim se je že parkrat poskusil.

Hvala vsem faranom za dosedanje zanimanje. Le vsi krepko poprimimo, pa bo šlo.

Poročevalec.

NAZNANILO.

Chicago, Ill.

Prosim, g. urednik, uvrstite v naš cenjeni list Amer. Slove- nec to-le poročilo.

Sicer članice materinskega društva bodo povabljen s karticami, ali vendar, ker jih veliko pozabi oddati novi naslov tajnici, ko se preseli, zatorej se opomni tudi tukaj, da ne bo izgovora, da nisem vedela.

V soboto, dne 18. septembra popoldne in zvečer sv. spoved; v nedeljo pa med pol 8. sv. mašo skupno sv. obhajilo. Zvečer ob pol 8. uri v cerkvi večerna pobožnost in sprejem novih članic. (Posebno se opomni tiste, ki so se vpisale, pa niso bile na 21. junija sprejete.) Po cerkvenem opravilu pa bo v cerkveni dvorani seja. Pomnite, da je to glavni shod materinega društva, da se mora vsaka udeležiti v cerkvi, kakor tudi seje. Na tej seji imamo neko važno točko, ker bo velikega pomena, ako se bo dobro rešila.

Vse tiste, ki so bile dne 21. junija sprejete v to društvo, naj tudi gotovo pridejo, ker rožne vence in znake ste že prejeli, knjižice pa dobite zdaj. In da poravnate za vse skupaj in bote šele zdaj pravilno vpisane.

Vabim vse žene in matere, katere niste še v altarnem društvu Zal. Matere Božje, pridružite se. Stroški so majni. V vsaki sili in bridkosti pa dobite najboljše tolažbo pred obličjem Žalostne Matere Božje in pred Tabernakeljom.

Pridite gotovo ob 7. uri zjutraj v cerkveno dvorano in ne pozabite vzeti znakov s seboj.

Z najlepšim pozdravom

Mary Kobal, preds.

Zlata poroka.

Pred kratkim sta obhajala zlato poroko v krogu svojih otrok in njihovih družin g. Ivan Skušek, davčni administrator pri finančnem ravnanstvu v Ljubljani z gospo soprogo Marjijo, rojeno Nahtigal. Zlato poročence sta čvrsta in vedre volje. G. Ivan Skušek je že 55 let v aktivni službi.

Smrt v mladinici.

V Likolah pri Ptuj se je dogodila strašna nesreča. Pri posestniku Pernatu so mlatili z mlatinico. Glelni posestnikov sinček Franc se je motal okrog mlatinice, prišel v preveliko bližino koles, ki so ga nenadoma zgrabila ter mu zdrobila glavo in prsni koš. V nekaj minutah je bil mrtev.

V jeziku se je ugriznil. (Pri-

spevek.) Collinwoodski Strigelj že zopet fantazira po Žarkometu; menda bo vsa Prosveta njegova, ko se tako šopiri po njej. Pa pri vsem tem ima smolo, kajti sanjalo se mu je o konvenciji v Pittsburghu. Sedaj pa ne vem, ali je stopil z levo nogo iz postelje, ali ga je omamil rudeči trn, da mu ne da počitka v večernih urah ali pa je mislil, ker si domneva, da je kakšen turški harambaša, da mu bo KSK. Jednota prisodila bolniško podporo, ko mu neko drugo društvo noče odobriti. Eno bo pa gotovo pravo, da je Strigelj prisnojen. Ker omenja, da sem si moral šele "kufer" iskati, ko sem šel na konvencijo in pustil bolne ženo doma, naj mi bodi povedalo, da sem jaz pustil ženo, pa ne "babo," kakor on "naprednjaško" imenuje ženske, pod oskrbo zdravnika, ker jaz nisem zdravnik, da bi ženske zdravil; ali Strigelj zdravi "babe?" Srečne tiste "babe," ki jih Strigelj zdravi! Moj "kufer" je bil že pripravljen, ko sem šel od doma, ga ni bilo treba nič iskati, ali ti pazi, Strigelj, da si preskrbiš prav velikega, kajti zgage si prav dosti naredil, ti ga bodo lahko napolnili.—Karol Skebe.

Ob sloveu iz jetnišnice. Ko je jud, ki je bil že večkrat zaprt, odhajal iz jetnišnice, mu je rekel ječar: "Glejte sedaj, da se tu nič več ne vidiva!" — Jud pa mu je odgovoril: "Ali vas bodo kam drugam prestavili?"

Dobro lovec. Kmet je vprašal gozdarja, ko je učil mestnega gospoda streljati na divjačino, če ga je že kaj naučil. "E!" pravi gozdar, "zdaj že gre! Zdaj že strelja v tisto smer, v katero zajec teče!"

Muha in muhak. Vsled številnih muh so se razgovarjali o muhah. Pa je neko vprašal: "Kako pa poznas muho od muhaka?" — Dobil je odgovor: "Kadar leti, spoznas. Če leti tiho, je muhak, če pa kar naprej brenči, je pa seve muha!"

Zival je nedolžna. Žena je rekla možu: "Glej, mož, jutri obhajava 25letnico, kar sva poročena. Zaklala bom petelina." — Mož ji je odgovoril: "Pusti nedolžno žival, saj ona ni tega kriva!"

Sodnik (obsojenec, ki čaka na izvršitev smrtne kazni): "Ali imate še kako željo?"

Obsojenec: "Da, rad bi še enkrat jedel sveže jagode."

Sodnik: "Sveže jagode? Teh vendar pozimi ni."

Obsojenec: "No, potem pa čakajmo, da dozori. Meni se nič ne mudi..."

Advertise in "Amerikanski Slovenec!"

Prof. Fr. Pengov:

AVTOMOŽ IN AVTODEKLE.

(Konec.)

"Katrea" pa je rekala: "Pojdi no, pojdi, porednež!" se je zasukala na levi peti in zapela: "Halio-dri-e-he-he-he-he." Če si se je pa doteknil, kakor imajo navado oni, ki hočejo koga objeti, je pa postala avtomatično zoprna in pusta: suvala je z rokama predse in vsak tretjikrat je pomerila z nogo proti nasprotnikovu trebuhu.

Toda že to majhno znanje jezikov je zadostovalo. Delala sta mi naravnost idealno, bila sta točna do sekunde, spretna in trezna. Moji ljudje so jima sicer spočetka nekoliko nagajali, posebno Joži, ker ni hotel kadil, ne hodil v gostilno, ne kvartal, pač pa delal "kot črna živina." Ker je pa na vsak nagovor odgovarjal le kratko s svojim "Prav—prav" in se izbehl svoje sline, so ga konečno pustili pri miru.

Katrec so prvi čas oboževali od vseh strani; ker je pa odsevalo iz nje tako vzvi-

šeno dostojanstvo, se ni nihče drznil približati se ji tesneje. Tudi njen stereotipni "Halio-dri-e-he-he-he-he" se je konečno pristudil ljudem in obsodili so Katrec, da je strašno domišljava bunka. Samo Jurčeta sem slišal nekoč, kako je mrmral za njo: "Le čakaj me, ti ponosna Kati; enkrat te pa le vjamem!"

Tako je šlo vse lepo naprej, da lepše ni moglo iti. Vsak večer sem ju namazal z oljem in naravnal za prihodnji dan, v sobotah zvečer — ko bi bil žival brez duše, bi storil to, v nedeljo dopoldne — pa sem dodobra osnažil celotni nežni mehanizem. Čez noč sta bivala oba v moji hiši v dveh posebnih sobah, ki sem jima ju lepo uredil, seveda je imela vsaka soba strogo ločen vhod.

Družini sem pripovedoval, da sta bila zašla v Ameriki med metodiste, da živita vsled tega bolj samotno, premišljuje življenje in da sploh ne ljubita hrupnih zabav. Šlo je naravnost izborno, Delata sta za tri druge, porabljala malo olja in mi naprav-

ljala mnogo veselja. Toda nihče ne hodi brez kazni pod palmami.

Na mojem posestvu služi tudi Vrbarjeva Mica. Je še prav gibavna ženišča, četudi žaluje že za tremi "rajnimi." Ker je bila pa doživela z njimi le malo veselja — prvi ji je bil umrl za delirium tremens (pijanska blaznost), drugi ji je utonil, pijan od zganja, tretji ji je pa popil in zaigral se tisto, kar sta ji bila pustila prva dva — zato se je reva ozirala po kakem četrtem in bolj šem tovarišu življenja; naravno je, da so ji obvisle oči na pridnem in treznem Jožetu. Neprestano se je smukala okoli njega, se mu sladkala na vse mogoče načine in mu pripovedovala lepe reči o svoji hranilni knjižici. Slednjič mu je razodela kar naravnost svoje ljubeče srce. Jože ji je odgovoril: "Prav—prav" in ji pljunil naravnost v obraz. Vrbarica pa mu tega ni prav nič zamerila; menila je pač, da imajo v Ameriki take navade.

In Jurče je lazil za Katinko. Nekoč jo zaloti v polmraku in ji pritisne poljub. Za

to svojo prijazen je dobil, ker je bil vedno bolj vsiljiv, dobrohoten sunek pod obisti. Pristen Stajerc ve, kaj ima v takem slučju početi napram dami svojega srca: pri-mazal ji je eno okoli ušes. Močni pretres udarca pa je izprožil v Katreci govorniški mehanizem; oglasila se je z "Pojdi no, pojdi porednež! Halio-dri-e-he-he-he-he!" — se zasukala in izginila. To je dečku zopet imponiralo; tako mora biti dekle pravega plemena. Toda tudi v bodoče ni mogel prav nič napredovati, Katica je ostala krhka, mrzla in krepotna.

Neko soboto zvečer, ko sem ravno legal v posteljo, me prestraši grozen šunder. V gornjem nadstropju je kokodajsal ženski glas in klical na pomoč, zunaj pa ob hišni steni, kjer obrobila hrusev špalir Katino okence, sem slišal, kako pleza neko tam okoli, kako poka les, kako neko bitje zdaj preklinja, zdaj žaluje, slednjič pa stoka kakor maček v majniku. Prižgem luč, vse prebivalstvo dere skupaj. Vrbarica divja po stopnicah navzdol in kliče: "O Bog — o

Bog, moj ljubi Joža je mrtev! Zgoraj leži, čisto mrzel je že in niti besedice se izpregovori več!"

Vse hiti gor; res, tu leži Joža v sobi na postelji, natančno tako, kot sem ga bil položil zvečer. Med tem pa tuli in zavija zunaj Jurče naprej. Z razprostrtimi rokami in nogami je visel na špalirju, ni mogel ne gor ne dol in treba mu je bilo prinesiti lestev v rešitev. Spodaj pa je jecjal ves prevzet groze: "Ljudje, ljudje, kdo bi mogel verjeti kaj takega! Kaj takega pa še ne! Kako sem se prestrašil! Le pomislite, Katrea, to sploh ni dekle, pa tudi fant ni, ona ni čisto nič! Kaj takega se mi ni pripetilo moje žive dni!"

Gotovo te bo sedaj, cenjeni bravec, ki si me sledil do tu z vedno večjim čudenjem, tudi zanimalo, da bi zvedel, kako sem si pomagal iz zagate, v katero sem prišel vsled tega dogodka napram svojim ljudem. Toda ne bom več poročal in končam to povest, kajti, če jo zdajci dobro premislim — se zdi meni samemu zelo, zelo čudna!

Ženski svet.

MATI NARAVA, NAJBOLJŠA POSPEŠEVATELJICA LEPOTE.

Na tisoče in tisoče dolarjev izdajo naše ženske letno za razna lepota in mazila in barvila. Ne zamerimo jim tega, kajti vsaka je rada lepa; to leži že v naravi. Nasprotno, želimo jim pokazati pot v salon, kjer bodo najboljše postrežene in celo za najbolj nizko ceno, takorekoč zastoj.

Nimajo vse ženske izurjene in večje roke za lepoticenje. Marsikatera se namreč preveč, čemer doseže, ravno nasprotno kar namerava; namesto priročno, jo dela nakupljena barva nagnusno. Druga ne zna barve enakomerno pravilno razdeliti, tretja nima okusa za prave barve itd., tako da jih je v resnici zelo malo, ki bi znale brez napake ravnati z lepoticnimi sredstvi. — Ženske, zakaj se ne seznanite z najboljšo lepoticno specialistko, ki vam daje na razpologo najboljša lepoticna sredstva — zakaj ne stopite v oskrbo matere narave in se ne prične posluževati sredstev, ki vam jih ona ponuja? Poslušajte, katera lepota vam mati narava priporoča.

Solnčni žarki, kot mazilo za obraz. Solnčni žarki pomagajo telesu, da sprejema v svoje stanice prebavljeno hrano, krvi pa pomagata, da se okrepi; na ta način deluje na kožo, da postane čista in da pridobi tisto naravno barvo, ki tako pospešuje lepoto obraza. V zimskem času nadomestuje solnčne žarke ribje olje.

Mleko, kot barvilo. Mleko je izvrstna hrana, lahko prebavljiva in redilna. Pij mleka v zadostni količini in videla boš, da ti bo narava sama pobarvala tiste dele obraza, kjer si prej uporabljal barvilo, namreč ustnice in lica.

Kopanje, kot lepota pomada. Bolj kot karkoli drugega, določa lepoto kakovost kože. Z ničemer pa ne dosežeš tak učinek, da bi si pridobila čisto, gladko in rožnato kožo, kakor ravno s kopanjem. Ne zanemarjaj rednega kopanja, kajti mati narava pravi, da je to največji greh zoper lepoto.

Telovadba in gibanje na svežem zraku kot pospeševatelj lepote oči. Lepota oči ni toliko odvisna od njih velikosti ali barve, ampak veliko bolj od tega, ali so žive, iskrene se. In to se lahko doseže z naravnimi sredstvi, brez vseh umetnih pripomočkov. Kolikor ti je le dano priložnosti, se gibaj na svežem

zraku. Kisik, ki ga pri tem vdihavaš, podeli tvojemu telesu živahnost, zdravje. In ako je telo zdravo, so tudi oči zdrave; zdrave oči pa dobe neki poseben lesk, ki ga ne morejo nadomestiti nikaka umetna sredstva.

Zelenjava in sadje kot okrepevalna tonika. Vrednosti zelenjave in sadja ne moremo nikoli dovolj preceniti. Imajo tako vsestransko korist, da bi bilo preobširno, da bi vse popisovali. Le eno naj omenimo, da namreč njega pogosto uživanje pospešuje delovanje črevesja in odstranjuje zaprtje. Zaprtje pa je smrtni sovražnik lepote telesa in kože.

Spanje kot kožna voda. Razne tekočine, ki jih uporabljajo ženske za izmivanje kože, se dozdaj še niso dosti pridale izkazale. Kot izpremembo pa poskusite enkrat nadomestek za te tekočine, ki vam ga nudi mati narava, namreč spanje, in opazujte razliko. Spanje poživiti telo, utrujeno od dnevnega dela in okrepi živce. Ako si ne privoščiš dovolj spanja, napravi obraz vse osebe star, brez ozira na to, koliko let ima oseba. In česa se vendar vsaka ženska bolj boji, kakor znamenja starosti na svojem obrazu? Ako si torej hočeš ohraniti dolgo mladostno - sveži obraz, hoji zgodaj spat.

Vidite torej, kaka lepota sredstva vam daje v roko mati narava. Dasi so zelo poceni, so vendar brez primere bolj učinkovita, kakor vsa umetna nadomestila za nje, za katera pa morate plačati drag denar in poleg tega vašemu obrazu veliko škodijo, koristijo pa prav nič.

KUHNJA.

Čokoladna juha. — Zričaj 8 do 9 unč čokolade ter jo med žvrkljanjem vsipaj v 2 in pol kvorta vrelega mleka; prideni nekoliko sladkorja z vanilijo ter pusti vreti. V loncu za juho izžvrkljaj 3 rumenjake ali 2 jajci in 3 žlice sladkorja, da precej naraste; nato vlivaj, medtem ko mešaš, juho v lonec ter prideni opečene žemlje.

Mlečna juha. — Zavri 1 kvort vode in 2 kvorta mleka s koščkom vanilije ter zakuhaj majhne zdrobove štruklje in vložke. Ko so kuhani, osoli malo, a ne pusti več vreti.

Mandeljnova juha. — Zreži in stolci zelo fino s par žlicami vode 3 in pol unče olupljenih mandeljnov. Deni jih v 2 in pol kvorta zavretega mleka, prideni vanilije in pusti vreti. V juhnem loncu pa vmešaj v 2 rumen-

njaka 2 žlici sladkorja, da je precej rahlo, potem vlivaj med mešanjem juho v lonec ter prideni opečene žemlje.

Ponadova juha. — V pol kvorta mrzle vode namoči 3 kose oribanega kruha, naj bodo veliki primerno kot 3 žemlje. Ko se dobro omoči, prideni košček presnega masla, nekoliko zrezanega muškatnega oreščka in soli ter zmešaj. Prilij še 2 kvorta vrele zelenjavne juhe ali slane vode ter pusti vreti; do-daš tudi lahko malo stolčnega žafrana. V juhnem loncu vmešaj 2 ali 3 rumenjake, lahko tudi cela jajca ter med mešanjem vlivaj juho v lonec.

Drobtinova juha. — Deni v kozico 2 žlici presnega masla; ko se speni, stresi vanj 6 unč drobtin od en dan starega kruha. Ko zarumene, jih zalij z vrelo zelenjavno juho ali s slano vodo, prideni nekoliko muškatnega cveta in pusti še vreti. V juhnem loncu vmešaj 3 rumenjake ali 2 jajci, kamor vlivaj med mešanjem juho.

Čespljeva juha se prireja kakor jabolčna. Namesto jabolk vzemi tričetrt kvorta suhih čespljev ter daj juho z narezanim opečnim kruhom na mizo. — Česplje lahko pustiš cele v juhi, ne da bi jih pretlačila. Tedaj pa deni v prežganje več moke.

Čespljeva juha drugačna. — Skuhaj česplje v 2 in pol kvorta malo slane vode, v katero si že dala celega cimeta, klinčkov in celega cimeta in limonove lupine. Ko so česplje dovolj kuhane, odstrani koščice ter deni česplje nazaj, prideni pa pol kvorta kisle smetane, v kateri izžvrkljaj obilno 2 žlice moke; precedi vse skozi sito, pusti, da še malo vre ter daj z opečnim kruhom na mizo.

PECIVO.

Pomarančne kocke. — Mešaj 4 unče presnega masla in 4 rumenjake, da dobro naraste, do-daj polagoma 7 unč sladkorja, z dobro zrezanimi lupinami in sokom od 1 pomaranče, eno osmino sladke smetane in polovico moke od 9 unč. Naredi iz 4 beljakov sneg ter ga rahlo primešaj z ostalo moko in enim navadnim pecivnim praškom. Deni testo v namazano pločevino za prst visoko ter ga speci. Pečeno ploščo prereži, pomazi eno polovico z marmelado in z drugo pokrij. Nato jo razreži na poljubne kocke, te oblij s pomarančnim ledom in v pečici posuši.

Pomarančni polmesci. — Naredi in speci testo kakor zgoraj za kocke. Potem razreži z velikim krapovim obodcem polmesce in jih oblij z ledom. Na vsakega položi pol olupljenega mandeljna ter posuši led v pečici.

Kdor v "Amer. Slovincu" oglasa, temu se kupec ali odjemalec takoj oglasi!

PRAKTIČNI NASVETI.

Krompir, čistilo za namizno orodje. Zelo dobro in priprosto čistilo za namizno orodje je krompir. Krompir se prereže čez polovico, potrese se s praškom od opeke ali železa in z njim obdrgne nože ali vilice, ki se potem zelo lepo svetijo.

Kako ohraniti kruh svež? Kruh in drugo pecivo ohraniš dolgo sveže, če ga hraniš v pločevinastih posodah ali loncih. Tudi kvas ohraniš več dni, ako ga zaviješ v vlažno volneno krpo in ga postaviš na prostor, ki ima 50 stopinj Fahr. toplote.

Narezane limone se obvarujejo plesnobe, in sicer dolgo časa, ako položiš narezane dele v kozareček, do polovice napolnjen z jesirom.

Jabolčne lupine v pecivu. V prah zdrobljene jabolčne lupine dajejo vsakemu pecivu okus. Iz njih narediš tudi dobro limonado.

Kako moramo ravnati, ako se nam je jed pripalila. Zapoljene jedi, v katerih je moka, ne mešaj, ampak vzemi lonec in ga postavi v mrzlo vodo, tako izgine neprijetni okus po pripaljenju. Jed prelij v čist lonec in kuhaj naprej, a moraš jo ves čas mešati. Tudi drugih pripaljenih jedi ne mešaj in ne prilivaj vode.

Par kapljic glicerina v kozarec hladne vode ustavi kolcanje ako hitro popiješ.

Premog bo izdatnejši, če ga poliješ s pet litrov vode, v kateri si raztopil dobro pest navadne sode.

Ako pri likanju kaj osmодиš, namaži ono mesto s sveže pre-rezano čebulo, potem pa tri ure namakaj v mrzli vodi. Ako ni popolnoma sežgano, bo rjavi madež izginil.

ZDRAVSTVO.

BRUHANJE NA POTOVANJU je dostikrat posledica preutrujenosti in razburjenosti, posebno pri ženskah. Ta se pripravlja dolgo v noč na pot in vstane zgodaj, da odrine. Želodec cloveka, ki se ni naspal, pa ne prenese pretresanja, hrana mu dela težave. Glavno je, kadar se pripravljamo za na pot, da se prespimo, kakor je treba. Želodec ni treba nabasati, bolje je, užiti na potu kaj malega. — Preobložen želodec, posebno pri slabotnih osebah, ima potem preveč dela s prebavo in potnik je truden že v začetku poti, se vtrudi hitreje na potovanju in je bolj podvržen slabosti bruhanja. Treba je torej

KVALITETA — TOČNOST — POSTENJE
A. F. WARHANK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografiranih potrebščin.
2158 W. 22nd Str.,
vokal Leavitt ceste
CHICAGO, ILL.

krepke in lahke jedi. Na želodec naveži pivnik namočen v rum ali alkohol, če je pri roki. — Ako pride po nesreči kaj o-strega v želodec, jej dosti krompirja in zelja, neprimerna reč v želodcu se zamota v to in gre brez škode skozi čreva.

NASVET GOSPODINJAM GLEDE KUPOVANJA PERILA.

Kadar gospodinja kupuje blago po vatlu na takozvanih "white sales," jako pametno ravna, ako preizkuša kvaliteto blaga. Izvij konec iz tkanine, razpredi in razcefraj ga. Pazi, da-li so ti kosmički vlakna približno iste ali jako različne dolžine. Blago z najdaljšimi vlakni (fibers) enake dolgosti je najbolj trpežno. Konci kratkih vlaken se ne spredajo dobro in blago se kosmati in razcefra, čim se odpre plast kleja, ki so jo naložili v tovarni. Tako blago se tudi lažje maže. Pazi nadalje, da-li so vlakna ravna in enako velika. Neenaka vlakna provzročajo vozle, ki imajo posledice, da se blago hitreje obrablja na teh točkah.

Da sodiš o trdnosti tkanine, stegni blago v ravni in preki smeri predenja poprej v eni smeri in potem v drugi. Razpraskaj blago z nohtom. Pazi, da-li se vlakno zlahka zmakne iz mesta. Čim tesnejša je tkanina, tem bolj trpežno blago, ako so drugače vsi drugi pogoji enaki. Ako je tkanina jako redka, se bo blago škričilo po pranju. Hitro odrgni rob blaga med prsti, da se prepričaš, da-li je v njem mnogo škroba ali drugega kleja. Najboljše je še, ako vzameš domov vzorec in ga opereš. Zaponni si, da merce-rizacija je način obdelovanja, vsled katerega bombaževina zadobiva večji sijaj in boljšo trpežnost za vselej. Resnično mercirizirano blago se torej ne spremeni po pranju.

CERKVENI BAZAR.

v So. Chicago, ki se nadaljuje danes in jutri se začne danes v soboto dne 18. septembra ob 7:30 zvečer, jutri v nedeljo pa ob 3. uri popoldne.

Kojaki iz naselbine in okoli-lice so prijazno povabljeni k obilni udeležbi na bazar. Gre se za korist in čast naselbine zato le vsi na noge, da bo uspeh čim večji in boljši!

Cerkveni odbor.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohi-ITVE ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!
2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.

VABILO NA BLAGOSLOVLJENJE ZVONA NA GRČKU ASISI.

Najbolje bo, da nič ne ome-nimo Lemonta, kajti ako vabi-mo za Lemont, bo gotovo dež. Toraj na grč Asisi — kedaj? Prvo nedeljo oktobra to je pred godom našega sv. očeta Frančiška, ali še bolj natančno 3. oktobra. Ker ne vabimo za Lemont, ampak za Asisi bo go-tovo lepo vablivo vreme, za-čoraj pričakujemo veliko vde-ležbo.

Pretežki bo zvon za enega botra, prosimo da bi se še kedo oglašil, ki bi bil v pomoč v ob-čed znanemu dobrotniku Mr. Bregantiču.

Po blagoslovu bo prosta za-bava na prostem. Mr. Kosmač je že preskrbel štante s kolesi, kjer bo marsikateri zadel svo-jo srečo. Tudi ima nekaj dru-zega pripravljenega, kaj pa ne smemo izdati. Za prigrizek bo-do poskrbele naše vrle gospe od sv. Stefana.

Toraj na veselo svidenje.

Šolske sestre.

Vlom v pošto v St. Rupertu pri Mokronogu. Pri pošti St. Ru-pert pri Mokronogu so vlomili neznani roparji v poštne pro-store, Odlomili so na podstav-ku pritrjeno blagajno, ki je bila dobro zaklenjena. Odnegli so jo s pošte. Nenavadni ropot je zbudil poštarico, ki je klicala gosede. Vlomilci so pustili bla-gajno na bližnji njivi, niso pa imeli časa kaj iz nje ukrasti, ta-ko da poštna uprava ne trpi.

SEDAJ V TEKU

Dvakrat dnev. — Vsi prostori rezervirani.

WARNER BROS.

predstavlja

VITAPHONE

Igra

JOHN

BARRYMORE

v "DON JUAN"

Najbolj romantična povest v li-teraturi.

Mc VICKERS GLEDALIŠČE

Ravnatelj Balaban & Katz

Cene: Mats. 50c do \$1.00

Zvečer, 50c do \$2.00

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne do-narne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek
\$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

razen majhne materialne ško-de, ničesar.

25letnico svojega službova-nja je praznoval cerkvenik pri Sv. Trojici nad Vrhniko in Sv. Lenartu, g. Janez Jerebič, splošno priljubljeni posestnik na grčiku pod Sv. Trojico. Pred leti je obhajal 30letnico kot ne-umoren cerkveni pevec.

MALI OGLASI. HIŠE IN LOTE.

BUNGALOW 5 SOB. zid. \$8900, ta-koj \$2500, porč za spat. cirk. topl. Soba v podstrešju klet ometana, cesta tlakovana, garaža za 2 kari, fina vodovodna napeljava. 4414 N. Marmora Ave. Kildare 7327.

BUNGALOW ZID. moderno, parna topl. garaža za 2 kari, blizu kare.— 4812 Concord pl. 74-s do s

HIŠA, garaža za 2 kari, proda za niz-ko ceno. 2822 N. Fairfield Ave. 82-p.s.t

LES. HIŠA na South Side, dobra transportacija, rent prinese lepe do-hodke. Cena primerna in lahka od-plačila. Tudi zamenja s poslopijem na sever. delu mesta. Phone Seeley, 1255 Edw. J. Jacobson, 810 S. Wes-tern Ave. 85-p.s.t

LES. HIŠA 3 nadstr. cena \$13,000. Hagstrom, 1021 Newport Ave. 92-p.s.t

BUNGALOW 5 sob. porč zamežen, cesta in alley tlakovana, garaža, cent. kurjava dobra trasport. \$8500. 4947 Grace St. 93-p.s.t

HIŠA, 4 sobe lota 30x201. 1847 Nor-dica Ave. 94-p do p

HIŠA, 4 sobe, podstrešje, klet, gara-ža. Cena \$5800. \$1000. takoj.—2843 N. Ashland Ave. 96-p.s.t

BUNGALOW, 6 sob. centr. kurjava, porč. garaža. Vprašajte zvečer. 4324 N. Meade Ave. \$6500. 99-s do s

BUNGALOW zid. \$8900, takoj \$2000, ostalo kakor rent. 1425 N. Kostner Ave. 98-s.t.sr

NIZKA ACENA.

Zid. bungalow 6 sob. stane \$11,000; prodam za \$10,000. Furnace ht., Hum-phrey hot water ht., vel. spalne sobe, lota 30x125; takoj \$4500, ostalo po \$80 mesečno. 4602 N. Harding. 03-s

FARME NA PRODAJ

MALA FARMA za kokošjerejo s hi-šo, kokošnjakom in sklednjem, vse v dobrem stanju, 10 minut do me-sta. Samo \$2000 za takojšnji proda-jo. Naslov Ray Norton, Marengo, Ill. 04-p.s.t

154 AKROV, \$110,000 za akter, dobra črna zemlja, obdelana, improve-ments nad \$10,000, 35 milj južno do Chicago, blizu Crown Point, ob dveh tlakovanih cestah. Ogledite si to farmo. J. Peterson, 104th St., at Ave. L. Ph. So. Chicago 1994. 87-p.s.t

EAST OREGON, ILL., 200 akr. po \$85.00 za akter z dobrim poslopijem, jama za pesek, proda ceno. W. H. Ashford, Byron, Ill. 02-s

160 AKR. najboljša zemlja v sever-nem delu Lincoln County, Colo, po izredno nizki ceni. 01-s,t.sr

UGODNA PRILIKA.

PAINT STORE na prodaj ali zame-nja za hišo. 4357 Armitage Ave. 75-p do t

LESENA HIŠA v dobrem stanju 6 sob, elektrika, kopalna soba in plin ter lena tlet. 1830 W. 23rd St. Phone Canal 6270. 8-s do s

GARAŽA za 35 kar. Auto Laundry, in popravilo. Nizka cena. 913 East 75th St. 90-p do p

RESTAURANT ustanovljen pred 14 leti. 1203 W. Van Buren St. Bus. moderna trgovina. 88-p do p

DELICATESSEN, Grocery in Lunch prvovrstni na prometnem kraju, stanovanje in sobe za oddati, vse moderno. 1126 E. 47th St. 83-p do p

"JOINER" za okvirje, samo izkužen naj vpraša. Feldman Mfg. Co., 510 Hartland Ct. 86-p.s.t

TOVARISHA POTREBUJEM, ki bi nadzoroval delo ali pisarno. Poiš-tila in podrobnosti Box 82, Ame-rican Slovenec, 117 N. Dearborn St. 84-p.s.t

POHISTVO NA PRODAJ.

POHISTVO, spalna soba, piano, pho-nograph in drugo. 1735 W. Harri-son St. Seeley 0084. 97-s.t.sr

KDOR NAJVEČ ponudil dobi pohi-stvo za 5 sob. 3513 Walnut St. 00-s do s

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom v Waukeganu, Ill. in po državi Wisconsin na-znanjamo, da jih bo te dni o-biskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Kurmik, ki je po-oblaščen pobirati naročnino za Amerikanskega Slovence in Ave Maria. Rojakom ga pripo-ročamo, da mu grejo na roko in pomagajo širiti katol. tisk. Uprava "Am. Slovence."

LETO ZA LETOM

priporočamo našemu narodu in ga navajamo k štedenju.

Oni, ki so pred nekaj leti odprli pri nas hranilne vloge, se čudijo, kako naglo se jim kupiči imetje, ker redno vsaki teden nekaj pri-ložijo.

Hranilne vloge omogočajo ljudem, da si kupujejo hiše in postaja-jo neodvisni.

Vaše vloge so na varnem v največji Slavenski banki v Ameriki.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Avenue

Chicago, Ill.

Cotovina
\$19,000,000.00

Kupujte vaše bonde, ker so popolnoma sigurni in nosijo lepe obresti.

Naše zveze s staro domovino

v vseh denarnih zade-vah so neprekosljive. Vi živite lahko kjerkoli širom Združenih Dr-žav in vendar je vam mogoče poslati denar v stari kraj potam naše banke prav tako točno in zanesljivo kot da bi prišli sami osebno na banko.

JOLIET NATIONAL BANK
CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, predsednik Chas. G. Pierce, kasir
Joseph Dunda, pomožni kasir

"GOSPOD LISEC"

POVEST.

Spisal Dr. Fr. D.

"Veš kaj?" dejala mi je žena moja, ki je tudi jokala. "Ti si boter in varuh, vzemiva jih k sebi, bo že Bog pomagal." Jaz, ki imam že svojih šestoro, sem rekel: če je tebi prav, naj bo še meni, bo že kako. Ampak zarekel sem se precej tedaj, da moram dobiti tistega potepuha, ki je vzel sirotam domačijo in mater.

Sam zase ne bi bil šel za Vami, dasiravno se mi je hudo storilo. A sem si mislil: slepar ne odide kazni, meni pa povrne Bog pri letini in pri reji. Toda za te uboge, nedolžne sirote sem pa šel precej po svetu, ko je bilo veliko delo v kraji, zakaj jeza me je grabila, kader sem jih pogledal, in Vas bi najrajši zadavil.

Nem je poslušal prigodbo Brdar in kar vrtele se mu je v glavi. Ni se mogel odločiti, kaj bi storil.

"Pojte z menoj proti mojemu domu, da se pogovoriva," dejal je s tresočim glasom in pokazal proti gozdu.

A mož je nagubančil čelo: "Skoz gozd ne grem z Vami; priložnost je skušnjava. Če imate poštene misli, tukaj se izgovorite."

Zavzet je gledal Brdar moža, propadel, strmeč nad groznimi pomisleki. Ni se zagovarjal, niti se jezil, a ljut boj se je bil v njegovem srcu. Zdajci potegne listnico iz suknje, izvleče denar in ga izroči možu:

"Tu imate; pustite me pri miru!" — Mož prešteje denar, pregleda ga oprezno in meni, da mu gre še desetak. Brdar seže v žep in mu strese v roko ves svoj drobiž. "To je vse, kar imam," reče drhteč ter se obrne in zgine v gozdu. Tam se vrže na tla, pokrije si obraz z rokami in se razjoka od srda in žalosti. Vse je izgubil: poštenje, čast, dobro ime in denar. Tako je ležal kakor brez zavesten, dokler ga ni prebudil spomin na prošlost in strah pred bodočnostjo. Pred oči mu je stopilo vse brez uspešno prizadevanje, ves ponesrečeni trud in lotilo se ga je vroče kesanje. Proč, proč je moral iz kraja, ki je gledal njegovo pregreho in sramoto, v tujni bode pričel novo življenje, pridnosti in poštenja, da si pridobi zopet, če ne sreče, saj dušnega miru. Strahom je spoznal, koliko škode je storil ubogim ljudem, in ni se kesal, da jo je poravnal saj nekoliko. Nestrpno razburjen je hitel proti domu, da bi kar najhitreje izvršil svoj sklep, da mora Prelaznik od hiše, da se proda vse posestvo in da se preseli on z ženo in otrokom drugam, kjer ga nihče ne bo poznal, če tudi y Ameriko.

Prestrašila se je žena prepadlega moža; a on je hitel mimo nje, da iztira Prelaznika. Tega ni bilo v stanovanju, ampak po tleh, po mizi, po stoli je ležalo razmetano polomljeno orodje, kosci barv, papirja med ostanki jedi.

"Sel je," dejala je žena, "in rekel, da se ne vrne več."

"Hvala Bogu!" zdihnil je mož, sedel na stol in podprl si glavo s komolcem. Ona ga je začela izpraševati, kaj mu je, in prigovar-

jati mu, naj pusti to življenje, ki jima prizadeva toliko bridkosti in strahu in ki ga ne moreta prenašati več. Janez je prikimal in začel polglasno pripovedovati o svojem sklepu in načrtu.

"Drevi pride Vrban iz Ljubljane, njemu bodem ponudil, naj kupi. Če pojde po moji volji, spala bodeva nocoj zadnjikrat na Brdarjevem domu." — jela sta preudarjati, kaj bi vzela s seboj na pot, in spravljati skupaj najpotrebnejše reči, kakor bi se jima zelo mudilo.

"Kje je Matevž?" vprašal je gospodar. "Davi je šel na vse zgodaj na božjo pot, kakor je rekel."

"In Jernej?"

"Prelaznika je spremlil in Polona se tudi potika okrog, tako da smo popolnoma sami. Saj so vsi bolj v Prelaznikovi službi kot v naši." — Gospodar je bil zadovoljen, da ni bilo nikogar doma, in ker je videl, kako sta z ženo jedne misli, obšla ga je neka mirna radost, kakršne že dolgo ni okusil. Vzdignil je Janezka na koleno in jel se kratkočasiti z njim.

"Kaj ne, da boste ostali sedaj doma?" prosil je deček. "Z mamico se tako bojiva, kader sva sama, da ne bi prišel po noči volk ali pa medved."

"S teboj pojdem in z mamico," dejal je oče in pritisnil ga k sebi. "Vsi bomo živeli vedno skupaj. Videla boš, Lojza, da bo še prijetno."

Nekdo potrka s palico na vrata. Janez pogleda skoz okno in zagleda nejevoljen berača Matijčka.

"Kaj laziš tod!" zavpije nad njim.

"Laziš! — Kaj se tako govori z menoj? Odpri!" hudoval se je berač in stresal vrata.

"Stran od vrat!" zakričal je razjarjen gospodar. "Hodi z Bogom!"

"Z denarjem, drugače pa ne. Denarja daj!"

"Ne doboš ga!" pridušal se je Brdar. — Berač je začel razgrajati in vpiti, kje je Prelaznik, in zmerjati Brdarja s sleparjem in goljufom, ki sam dela denar, a noče pomagati revežem. Zaletel se je z ramo v vrata, da so odjenjala in je priletel dedec sred veže. Tu pa ga je zgrabil Brdar rdeč od jeze in skušal ga izriniti iz hiše. A Matijček se je uprl z nogami, da ga ni bilo premakniti, in objel s kosmatima rokama Brdarja čez pas. Stisnil ga je k sebi, vzdignil od tal in hropel: "He, ti špica špičasta! Mene se lotevaš? Premalo te je."

Brdar se je zvijal v njegovih rokah in klet, brcal in mahal, da bi se ga rešil; žena je vpila in vlekla berača za lase in v kotu se je treslo in jokalo ubogo dete. Neizmerno togoto je zbudila Brdarju sramotilna zavest, da ga strahuje v njegovi hiši berač. Prebledel je, da so mu ustnice kar sivele. Rešiti se je moral in maščevati se kakorkoli. Na klopi je ugledal nož.

POZOR! STOJ! CITAJ!

TRI STVARI SO, na katere se mora vsakdo ozirati. Te so: Zmerne cene, postrežba in točnost.

Društva, organizacije, župnije, trgovci in obrtniki se morajo še posebno nato ozirati, kadar naročajo tiskovine za svoje uradne potrebe.

MI NE PRAVIMO: pri nas naročite. Ne, ampak pravimo, nas za cene vprašajte predno oddaste svoje delo drugam.

NAŠA TISKARNA je tekom zadnjih sedem let zadovoljila na stotine društev in posameznikov s tiskovinami. Kdor naroči tiskovine pri nas enkrat, jih naroča vedno. In temu so zopet vzrok tri stvari: zmerne cene, postrežba in točnost!

PRESTAVLJAMO slovensko na angleško in obratno, kakor tudi iz drugih jezikov. Vsem se priporočamo

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Artistične fotografije — Najnovejši okvirji. POSEBNO POZORNOST DAJEMO SKUPINAM.

ILLINGTON STUDIO

of PHOTOGRAPHY

J. F. Glomb, lastnik

2006 WEST 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

Phone Canal 1807

Kopiramo in povečujemo slike, slikamo tudi na roko v črnih in belih naravnih barvah. Izdelujemo vse kar spada v to stroko. — Slike jemljemo doma in zunaj.

Prinesite filme v izdelavo — Zaloga kamer in kodakov.

DOBRO MESO JE VEDNO OKUSNO

V naši mesnici se dobi vedno najboljše sveže, suho in vsakevrste dobro meso. Isto-tako grocerijo. — Na rokah imamo vedno vsakevrste sadje in zelenjave. Postrežbo, točnost in zmerne cene jamčimo.

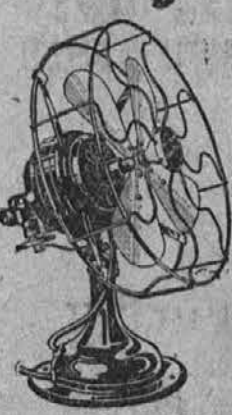
JOSEPH KUKMAN

Grocerija in mesnica

1837 W. 22nd St., Chicago

hone: Canal 5634

Orožje proti vročini.

ELEKTRIČNO PIHALO

je najpraktičnejše sredstvo v vročih dneh. Postavite si ga v sobo, urad ali kamorkoli hočete. — Imamo veliko izbiri. Razne velikosti in razne cene.

Pridite in oglejte si jih!

ELEKTRIČNE MOTORJE

dobite pri nas vsake vrste in velikosti. Kadar rabite motor za pralni stroj, šivalni stroj ali kaj drugega kupite istega pri nas!

Fidelity Electric Co.

FR. SCHONTA, lastnik

2049 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Važno Kupovalci grozdja pozor

Ker so železniške družbe prepovedale prodajanje grozdja na progah, so sklenili kaliforničanje, da bodo poslali svoje blago vsi na eno mesto.

PRIDITE NA

GREAT NEW SOUTH WATER MARKET

14th PLACE & 15th STREET

med Racine Ave. in Morgan cesto

kjer boste imeli največjo izbero grozdja. Tako velike množine ga še niste videli skupaj v Chicagu, akoda bi bilo zamuditi te prilike, ker cene so izredno nizke.

SR.-S.

Da se ustreže tudi onim, ki nimajo časa za nakup grozdja ob delavnih, bo trg odprt tudi ob nedeljah in sicer celo sezono.

DR. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURG IN PORODNIK.

X ŽARKI. Zdravi vse bolezni hitro in uspešno. Specialist za zdravljenje vse moških, ženskih in otroških bolezni.

1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill. Pho. Armitage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo od 10-12.

Dobro meso se dobi - - - - - samo v dobri mesnici!

O tem so prepričane vse gospodinje, da se pri nas dobi vedno najboljše sveže meso vseh vrst, kakor tudi prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso. Izdelujemo prave KRANJSKE DOMAČE KLOBASE, krvave in mesene, narejene po domačem receptu. Se priporoča v naklonjenost

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR.

1912 WEST 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Namen posvečuje . . . nikoli ne.

Ako je to, kar bota v Chicagu uprizorila narodni junak Dempsey in neki Tunney, nemoralno, potem ostane nemoralno, in naj se odmeri za sweet charity vseh \$400,000, ki jih je baje dobil Dempsey. In če so po zahtevu Žarkometarja pred leti uprizorili v neki slovenski naselbini prostaško igro, in bi bili dali ves prebitek cerkvi, ne samo polovico, bi bila ostala igra prostaška. Ali se je res taka igra uprizorila, to moram pripustiti Žarkometarju.

Vsekako je značilno, da pišejo o posvečevanju sredstev po namenu najrajši tisti, ki niso posebno nadržani v tem pogledu.

Zagovornik človeške svobode.

Kdo mora neki biti ta junak? Mnogo se piše in govori o francoskih zagovornikih človeške svobode, še več o amerikanskih, ki so postavili temelj človeškim pravicam, a očitno je svet dozdevaj prezrl trumo vrlih junakov, vitezov cenjenih, svobodni namenjenih, ki so baje zagovorniki človeške svobode, vsaj po lastnem mnenju, kakor je iz "Kratkih" v Glasu Svobode pouzeti. Imajo znak, a znak je bil svetlu prikrit, in tako so bili prikriti tudi ti junaki. Ta znak obstaja namreč v tem, da "ne priznavajo nobenega boga," kakor odkriva "Zapiskar."

Prostaško taji Boga in junak si in zagovornik človeške svobode! Sicer je jasno ko temna noč, da je urednik Glasu Svobode tak junak, a ker bi stvar kdo utegnil prezreti, pokaže zagovorniki malo pohlevno, a dosti jasno, kje so ti junaki, ko pristavljajo: "Naši rojaki naj citajo tiste liste... Med te spada tudi Glas Svobode."

Kaj se pehate in pulite vi, ateisti in agnostiki in svobodomiselci! Kratkotomalo tajite in ne priznajte "nobenega boga," vsaj po meri širokih ust.

Velika luč.

Za tako se ima urednik Glasu Svobode, Sv. Francišek Asiški, čigar 700letnico letos vsepovsod obhajajo, je našel priznanje pri ljudeh, ki niso "modri in razumni" po Zvonkovem receptu, temveč res pametni in pošten. Ker pa velika luč ne more obstajati poleg druge velike luči, toraj Sv. Francišek ne poleg Zvonka Novaka, je Sv. Francišek Zvonku Novaku samole "siromašni ustanovitelj franciškanskega ali kutarskega reda." Ništa više. Luč, da pred njo vse otemni!

Kdo hoče biti razumen in moder?

Večkrat sem že slišal, da je tisti najboljši socialist, ki zna najbolj čez farje zabavljati. Tudi o modrih in razumnih sem slišal in čital razne označbe. Eno podaja "Pripiskar" v Glasu Svobode. Gosh, da mora biti on sam razumen in moder, drugače bi ne prodajal take ro-

be drugim. In kaj pravi ta nad vse razumni in modri Zapiskar? Kdo je moder in razumen lahko tudi še poleg njega? "Sovražstvo do cerkvenega boga je začetek razumnosti in modrosti vsakega človeka." Evo ga.

Vsakega pa malo posvarim, da naj bo previden, ker Zapiskar-modrijan govori le o — začetku, in kljub prav peklen-skem sovražstvu do "cerkvenega boga," on sam s tem receptom za modrost in razumnost ni do začetka ni prišel, drugače bi ne mazal tako po "Kratkih."

Za nekaj je pa le — duhoven.

Frank Norris, ki je v Fort Worthu ustrelil nekega možakarja, je sicer le navaden pričar, a Glas Svobode je radodaren pri duhovnikih, ki mu potem služijo v poseben namen, dasi on po lastnem zahtevu ne pozna načela, ki se ga poslužuje. Toraj ta pričar je po milosti Pripiskarjevi duhoven in zvit bolj ko rogovi koz v Malivasi, kjer je menda Zapiskar prišprical na svet.

Poleg "cerkvenega boga" so vraži iz dna duše vsakega duhovnika ali duhovna, razen da mu služi, kakor v tem slučaju "duhoven" Frank Norris, za izglede posebne podlosti, v kateri hoče naslikati po tem "muštru" čikaške pipce.

Pravijo, da hudič v sili muhe žre, Zvonko Novak pa "dela" celo duhovnike, da se more znesti nad čikaškimi pipci.

Dokaz, da je.

Poganski narodi so imeli in imajo svoje bogove. Rimljanje Jupitra, Grki Zeusa, stari Slovenci Peruna, boginjo Živo, Azteki svojega Kizlipuzlija itd. Nikjer ni bilo slišati, da bi bili tako pozivljali druge, da naj te bogove sovražijo, češ, da bi bilo tako sovražstvo znak posebne modrosti. Sovražili so pa Jehova, sovražili Krista, in k sovražstvu pozivlja Glas Svobode svoje čitatelje do "cerkvenega boga." Ali ni to jasen dokaz, da je krščanski Bog, ker sovražiti se ne more ničesar, kar ne obstaja. Paganskih bogov ni bilo in jih ni, zato jih tudi nihče ne sovraži, krščanski Bog pa je, in le njega more človek v svoji zaslepljenosti in strasti sovražiti. Sovražnik pravi, da ni Boga, pa dokazuje ravno s svojim sovražstvom, da je.

V Ameriko je dospel neki Krišnamurti iz Indije, ki pravi, da je odposlanec višjih moči, in vse se drena okoli njega. Ko bi prišel sem Krist, bi se enkrat slišal grozni krik: "Križajte ga!" Krišnamurti ni noben odposlanec, Krist je bil in bi bil.

Morda ni šlo vse mimo . . .

V Chicagu so ustrelili nekega italijanskega butlegarskega barona. Baje nihče ne poprašuje, kdo ga je počil. Žarkometar zabavlja čez "etiko našega blagoslovljenega mesta." Roga se, "da ga je blagoslovil sam sveti oče in njegov legat, kardinal Bonzano, kateremu je naš oče župan poljubil prst, prstan in prstičce." Morda je pa blagoslov vendar-le nekaj izdal, da je v Chicagu med smetjo še nekaj dobre pšenice, nekaj dobrih, ki ne streljajo kar povprek, drugače bi se utegnlo se prigraditi, da bi g. Molek sam začutil na lastni koži etiko čikaškega mesta brez blagoslova.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

FRANK KRŽIČNIK

1942 W. 22d PL., CHICAGO, ILL.

Prevažanje premoga in drva. Ko se boste selili, pokličite mene in go-tovo boste zadovoljni.

Phone: Canal 1404.